

КОМЕНТАР

ПРАВИЛНИКА О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ОЦЕЊИВАЊУ УЧЕНИКА У ОСНОВНОМ И ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

И

ПРАВИЛНИКА О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ОЦЕЊИВАЊУ УЧЕНИКА У СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

("Службени гласник РС", број 59/2020 од 22.4.2020. године)

На основу Одлуке о проглашењу ванредног стања ("Службени гласник РС", бр. 29/2020) у Републици Србији, од 15. марта 2020. године, проглашено је ванредно стање.

Од 15. марта 2020. године, Одлуком о обустави извођења наставе у високошколским установама, средњим и основним школама и редовног рада установа предшколског васпитања и образовања ("Службени гласник РС", број 30/2020), одређена је мера обуставе извођења наставе док траје опасност од ширења заразне болести КОВИД-19. Истом Одлуком одлучено је да средње и основне школе које располажу одговарајућом опремом и средствима за организовање наставе на даљину, настављају образовно-васпитни рад извођењем наставе на даљину, а остале установе организоваће наставу на даљину путем телевизијског канала РТС 3, платформе РТС Планета, као и интернет платформи за учење.

Сходно наведеним одлукама, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије-кабинет министра, директорима, стручним сарадницима, наставницима и одељењским старешинама основних и средњих школа, дало је:

- Упутство бр. 601-00-9/2020-01 од 16.3.2020. године о остваривању образовно-васпитног рада учењем на даљину за ученике основне и средње школе, а чија реализација је почела 17. марта 2020. године;
- додатно Упутство бр. 601-00-9/2/2020-01 од 17.03.2020. године у вези са планирањем и остваривањем образовно-васпитног рада на даљину и
- додатно Упутство бр. 611-00-340/2020-03 од 20.3.2020. године за праћење и евидентирање напоредовања ученика у периоду учења на даљину.

С обзиром на чињеницу да се од 17. марта 2020. године образовно-васпитни рад остварује учењем на даљину за ученике основне и средње школе, било је неопходно да се измени начина оцењивања ових ученика и прилагоди новим околностима.

У смислу наведеног, на основу члана 75. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон и 6/2020) министар просвете, науке и технолошког развоја донео је Правилник о измени Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 59/2020 - даље: **Измене Правилника у ОШ**) и Правилник о изменама Правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 59/2020-даље: **Измене Правилника у СШ**), а који су у примени од 30. априла 2020. године.

Измене Правилника у ОШ чланом 1. прописују да се у Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 34/19), у члану 5. став 2. мења и гласи: "Ученику који није оцењен најмање четири пута из обавезног предмета и изборног програма други страни језик у току полугодишта, односно најмање два пута у току полугодишта уколико је недељни фонд обавезног предмета, изборног програма и активности један час, не може да се утврди закључна оцена, изузев у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће оценити ученика потребан број пута."

Измене Правилника у СШ члан 1. прописује да се у Правилнику о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 82/15), у члану 17. став 7. мења се и гласи: "Ученику који није оцењен најмање четири пута из обавезног предмета и изборног програма у току полугодишта не може се утврдити закључна оцена, изузев у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће оценити ученика потребан број пута."

Став 8. мења се и гласи: "Изузетно од става 7. овог члана, ако је недељни фонд часова обавезног предмета и изборног програма један час, ученику се може утврдити закључна оцена ако је оцењен најмање два пута у полугодишту или мање, у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће оценити ученика потребан број пута".

Измене Правилника у ОШ и Измене Правилника у СШ, омогућавају да се утврде закључне оцене ученику основне школе из обавезног предмета, изборног програма и активности, односно закључне оцене из обавезног предмета и изборног програма за ученике средње школе и у ситуацији када ученик није оцењен прописани број пута у полугодишту.

Практично наведеним правилницима створен је формално-правни основ да се оцењивање ученика у основним и средњим школама спроведе на прописани начин и у изузетним ситуацијама када, због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених, није могуће оценити ученика потребан број пута.

ДА ПОДСЕТИМО:

Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 34/2019 и 59/2020) утврђује:

Формативно и сумативно оцењивање

Члан 3.

Ученик се оцењује из обавезних предмета, изборних програма, активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) са и без модула и владања, у складу са Законом, посебним законом и овим правилником.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру обавезног предмета, изборних програма, активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) са и без модула, као и праћење владања ученика. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, изборних програма, активности са и без

модула, предузете активности од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика, процена њихове делотворности и јасне и конкретне препоруке за даље напредовање.

Формативне оцене се по правилу евидентирају у педагошкој документацији наставника, у складу са овим правилником и најчешће се односе на редовно праћење напретка постигнућа ученика, начин како учи, степен самосталности у раду, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта из обавезног предмета, изборних програма, активности и владања.

Оцене добијене сумативним оцењивањем у првом разреду су описне и на крају полугодишта, односно школске године исказују се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука. Оцене добијене сумативним оцењивањем у осталим разредима су по правилу бројчане.

Сумативне оцене се евидентирају у прописаној евиденцији о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник), а могу бити унете и у педагошку документацију, у складу са овим правилником.

Закључна оцена обавезног предмета, изборног програма и активности

Члан 7.

Закључна оцена из обавезног предмета, изборног програма и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

Закључна оцена из обавезног предмета за ученика првог разреда је описна и исказује се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука.

У првом разреду закључне оцене из обавезних предмета и из изборних програма и активности (пројектна настава) уносе се у ђачку књижицу и ученик прелази у наредни разред.

Закључна оцена из обавезног предмета за ученика од другог до осмог разреда је бројчана.

Закључна оцена из изборних програма и активности (слободне наставне активности и пројектна настава) је описна и то: истиче се, добар и задовољава и не утиче на општи успех ученика, осим из изборног програма други страни језик који се оцењује бројчано и закључна оцена утиче на општи успех ученика.

Ученика од првог до четвртог разреда у току образовно-васпитног рада, оцењује наставник који изводи наставу, а оцену на крају полугодишта утврђује одељењско веће на предлог наставника.

Ученика од петог до осмог разреда оцењује предметни наставник у току образовно-васпитног рада, а оцену на крају полугодишта утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Када предмет садржи модуле, закључна оцена се изводи на основу позитивних оцена свих модула у оквиру предмета.

Закључна оцена за успех из обавезног предмета и изборног програма други страни језик не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена за успех из обавезног предмета и изборног програма други страни језик, не може да буде мања од:

1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;

2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;

3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;

4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине из става 10. овог члана, на крају другог полугодишта.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене предметног наставника, нову оцену утврђује одељењско веће гласањем.

Утврђена оцена из става 12. овог члана евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у дневник у предвиђену рубрику.

Ученик, његов родитељ, други законски заступник има право да поднесе приговор у складу са Законом.

ДА ПОДСЕТИМО:

Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 82/2015 и 59/2020) утврђује:

Предмет и врсте оцењивања

Члан 3.

Ученик се оцењује из предмета и владања, у складу са законом и овим правилником.

Оцена је описна и бројчана.

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика. Саставни је део процеса наставе и учења и садржи повратну информацију наставнику за даље креирање процеса учења и препоруке ученику за даље напредовање и евидентира се у педагошкој документацији наставника.

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у даљем

тексту: дневник рада), у складу са критеријумима прописаним овим правилником.

Под подацима, у смислу овог правилника, подразумевају се подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у дневник рада, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Формативно и сумативно оцењивање део су јединственог процеса оцењивања заснованог на унапред утврђеним критеријумима.

Закључна оцена из предмета

Члан 17. (ст. 1-8, 11-19.)

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Закључна оцена из изборног предмета верска настава је: истиче се, добар и задовољава.

Закључна оцена из изборног предмета грађанско васпитање је: веома успешан и успешан.

Ученик музичке или балетске школе који је на крају другог полугодишта оцењен позитивном оценом из главног предмета, полаже годишњи испит. На годишњем испиту из главног предмета комисија утврђује оцену на основу показаног знања и вештина на испиту и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика током године.

Ученик музичке или балетске школе полаже годишњи испит и из предмета утврђеног наставним планом и програмом.

Ученику који није оцењен најмање четири пута из обавезног предмета и изборног програма у току полугодишта не може се утврдити закључна оцена, изузев у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће оценити ученика потребан број пута.

Изузетно од става 7. овог члана, ако је недељни фонд часова обавезног предмета и изборног програма један час, ученику се може утврдити закључна оцена ако је оцењен најмање два пута у полугодишту или мање, у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће оценити ученика потребан број пута.

Одељењски старешина је у обавези да сарађује са предметним наставницима у праћењу развоја и напредовања ученика, прати оцењивање и подстиче наставнике да редовно оцењују ученике.

У околностима када два или више наставника предлажу јединствену оцену:

1) предлог закључне оцене из предмета одређује се на основу усаглашавања мишљења два или више наставника у односу на утврђене критеријуме;

2) не може се предложити позитивна оцена уколико наставник једног дела предмета предлаже недовољну оцену.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;

2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;

3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;

4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Одељењско веће може да промени предлог закључне оцене предметног наставника искључиво уз образложење према критеријумима утврђеним овим правилником.

Одељењско веће утврђује нову оцену гласањем.

Утврђена оцена из става 15. овог члана евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у дневник рада у предвиђену рубрику.

26.4.2020. год.

аутор: Биљана Антић, дипл. правник